פּראָלעטאַריש

שוועל ‖ בראָנקס

שוועל-זשורנאַל

יוני 1931

באגריסונגען

ליבע קינדערלאך !

מיר באגריסן אייך צו אייער היינטיקן יאָנטעוו און מיר וינטשן אייך אז וואס וויטער זאלט איר זיך וואס מער דערנעענטערן צו די איידעמען און קאמפן פון דעם רעוואלוציאָנערן ארבעטער־קלאס.

ברענטש 20 א.א.ש.

באגריסט איר שעפטום שול צום היינטיקן יאָנטעוו און וינטשט אז אונזער וויטער דיקע ארבעט פון דערציען דאס אידישע ארבעטער קינד פאר דעם רעוואלוציאָנערן ארבעטער קלאס זאל געקרוינט ווערן מיט דערפאלג.

קינדער־סאוועט

מיר די קינדער פון סאוועט פון אונזער שול באגריסן אונזער חבר און לערער ג. סאנדלער די שול פארוואלטונג אונזער ברענטש 20 און אויך אלע קינדער און עלטערן צו אונזער היינטיקן יאָנטעוו.

קינדער־סאוועט
שול 1 בראנקס
בי"ם א. א. ש.

היימלאזע קינדער	::::	פון אידע פינקל (10טער קלאס)

אין ציט פון דער רעוואלוציע און בירגער־קריג איז אין רוסלאנד ניט געווען קיין קינדער־אנשטאלטן . די היימלאזע קינדער זינען ארומגעגאנגען הונגעריקע, אפגערי־סענע און אסאך פון זי זינען קראנק געווארן פון הונגער און קעלט. א סאך פון די קינדער זינען געווארן בעטלער און פלעגן ארומלויפן אין די גאסן בעטלען א שטיקל ברויט. ווען זי האבן געהאט א געלעגנהייט פלעגן זי אפילע גאנזענען אפיל צו שטילן זיער הונגער. זי פלעגן שלאפן ווו עס האט זיך גמאכט.

אייצטער, נאך דער רעוואלוציע האט די סאוועטן־רעגירונג אויפגעבויט קינדער־אנשטאלטן, אין וועלכע אלע היימלאזע קינדער ווערן ארייגענומען . דארטן ווערן זי גוט געשפיזט און גוט־קליידעט. זי ווערן געלערנט צו זיין ערלעכע און נוצלעכע מענטשן.

דאס לעבן פון די קינדער פאר און נאך דער רעוואלוציע

פון ס.ליבאוויץ	(3טער קלאס)

פאר דער רעוואלוציע האבן די קינדער פון די ארבעטער עלטערן ניט געקאנט זיך לערנען אין א רעגירונגס־שול, ווייל מען האט געדארפט צאלן פארן לערנען. דאס איניגע פלאץ פאר די אידישע ארבעטער קינדער איז געווען דער כיידער, ווו זי האבן זיך געדארפט אויסלערנען דאונען, און אין דער עמעסן פלעגן זי טראָגן האלץ און ניאנטשען די קינדער. מען קאן זיך שוין פארשטעלן וואס פאר א מענטשן מיט בילדונג עס האט ארויסגעגעבן דער כיידער.

גאנץ אנדערש איז דאס לעבן פון די קינדער איצט, נאך דער רעוואלוציע. עס איז ניטא קיין ארבעטער-קינד, וואס זאל ניט קענען באזוכן א רעגירונג-שול.

די באלשעוויסטישע רעגירונג זעט, אז עס זאל גארנישט ניט פעלן די קינדער. ני"ע שולן, קינדער-היימען און קינדער-גארטנס ווערן געבויט פאר די צוקונפטיקע פיר-גער פון דעם סאציאליטטישן לאנד.

:—(————)—:

די קינדער אין רוסלאנד פאר און נאך דער רעוואלוציע :::: פון מערי פארמאן

אלס קינדער וילן מיר וויסן וועגן דעם לעבן פון די קינדער אין רוסלאנד פאר דער רעוואלוציע און נאך דער רעוואלוציע. מיר וילן וויסן צי האט די איצטיקע רעגי-רונג פארבעסערט זיער לעבן, צי ני"ן. וואס האבן די קינדער געטאן פריער און וואס טוען זיי איצט ?

אין צייט פון צאריזם איז די רוסישע רעגירונג זיער שטארק פארנומען געווען מיט בויען קלויסטערס אין ניט צו פארזארגן אירע אינוואלידנער מיט א בעסערן לעבן.

אין דער צייט פון דער וועלט-מילכאמע און שפעטער, אין צייט פון בירגער-קריג, זיי-נען א סאך פאטערס און מוטערס דערהארגעט געווארן . די קינדער פון יענע עלטערן זיינען געבליבן אן היימען, און קיינער האט פאר זיי ניט געזארגט. די קינדער האבן זיך אין יענע פינסטערע צייטן צוזאמענגענומען אין באנדעס און פלעגן וואנ-דערן איבער די גאסן. א סאך פון די קינדער זיינען געשטארבן פון הונגער און פון קעלט.

וען די ארבעטער האבן איבערגענומען די מאכט אין זיער הענט, איז די ערשטע זאך, וואס זיי האבן געטאן, איז געווען צו פארזארגן די דאכלאזע קינדער. וען איינער פון די קינדער איז עלטער געווארן, פלעגט מען אים לערנען א מלאכע, קדם" אז וען ער וועט ארוים פון שול, זאל ער זיך קאנען באטיליקן אין דעם אויפבוי פון לאנד. די סאוועטן-רעגירונג גלויבט, אז די דערציאונג פון די קינדער דארף פארנעמען א ו י כ ט י ק ן א ר ט אין דעם אויפבוי פון סאוועטן-לאנד.

(—0—0—) **קינדער פאר דער רעוואלוציע און נאך דער רעוואלוציע** (—0—0—0

די קינדער פאר דער רעוואלוציע זיינען געווען זיער ארים, זייל דער פאטער האט ניט געהאט וואו צו ארבעטן, זייל מ'האט אים ניט צוגעלאזט אין ערגיץ צו ארבעטן און צו פארדינען פאר זיין פאמיליע.

און היינט איז אין סאוועטן-לאנד א l e m e n t . עס איז גוט די עלטערן, זייל זיי האבן וואו צו ארבעטן, פארדינען פאר זיך און פאר דער פאמיליע, און דער-פאר איז בעסער די קינדער זיי אמאל.

הערבערט קופער,
דרייטער קלאס.

אונזער שעפטזם פרענטש 20 א.א.א. האלטאף זיינע מיטגליעדער דעם 1טן און 3טן פרי-טיק אין מאנאט אין אסטאריא האל, 62 איסט 4טע גאס, n e w y o r k , n . y .

שיקט אייערע קינדער אין דעם אינטיקן ארבעטער-קינדער-קעמפ „קינדערלאנד"!

וועלט א מיטגליד פון א י נ ט ע ר נ א צ י א נ א ל ן ארבעטער אלבן!

דער זשורנאל „פראלעט-שול" איז מימאגראפירט געווארן אין „רעד סטאר" פובליסיטי, 35 איסט 12טע גאס, זעקסטער פלאר, ניו יארק, נ.י. טעלעפאן : אלגאנקווין 4-9482.

סטאלין

::: :::

פון דזש.קאטאזין
4טער קלאס

סטאלין, דער איצטיקער סעקרעטאר פון דער קאמוניסטישער פארטי פון סאוועטן-פארבאנד, האט דורכגעמאכט זיער א שווערן לעבן. פינף מאל איז ער ארעסטירט געווארן און מען פארשיקט אים קין סיביר און אלע מאל גיט זיך אים אין צו אנטלויפן.

סטאלין שפילט איצט זיער א גרויסע ראלע אין דעם אויפבוי פון סאוועטן-פארבאנד. מיט יעדן יאר, וואס רוסלאנד דערנעענטערט זיך צום סאציאליזם, פאלט-אן א טויט - שרעק אויף דער בורזשואזיע פון דער גאנצער וועלט.

ארבעטער ! לאזט ניט ריידן קין שלעכטס אויף דעם אינטיקן ארבעטער-לאנד !

---o----------o---

דער פינף-יאריקער פלאן

פון ליע קזיפמאן
4טער קלאס

רוסלאנד בויט זיך . יעדן טאג - מער און מער טראקטארס, מער פאבריקן, מער שולן און מער לערער. די אינדוסטריע ווערט אלץ בעסער און בעסער. זי האבן שוין אינגע-פירט א פינף-טאגיקע וואך. יעדער ארבעטער האט אן אנדער טאג רו. סאיז דארט אלע מאל יאנטעוו. ניט ווי אין אמעריקא, וואו זונטיק איז יעדנס יאנטעוו.

דער פינף-יאריקער פלאן האט זיך אנגעהויבן אין אקטאבער 1928 און דארף זיך ענדיקן אין 1933. ער וועט זיך אבער ענדיקן א סאך פריער, ווייל דער רוסישער ארבעטער און פויער ווייס, אז ער בויט א ני לעבן פאר זיך און ניט פאר דער בורזשואזיע.

---o----------o---

סאוועטן-פארבאנד און אמעריקע

דער סאוועטן-פארבאנד איז דאס איניציקע לאנד אין דער וועלט, וואס איז אן ארבעטער-רעגירונג. די פאראיניקטע שטאטן איז דאס גרעסטע קאפיטאליסטישע לאנד אין דער וועלט. אין די פאראיניקטע שטאטן זיינען פאראן צען מיליאן ארבעטלאזע. אין דער צייט וען אין סאוועטן-פארבאנד איז נישטא קין ארבעטלאזיקייט.

די קאפיטאליסטן אין אמעריקא מאכן קלויסטערס און פארמאכן די ארבעטער מיט רעליגיע. אין סאוועטן-פארבאנד מאכט מען פון די קלויסטערס ארבעטער-קלובן און מען פארטיישט רעליגיע אלס סאם פאר די ארבעטער.

די גרעסטע און מערסטע קריגס-שיפן מאכט אמעריקא פאר דער קומענדער מילכאמע, וען אין ראטן-פארבאנד קעמפט מען קעגן מילכאמע.

ארן בענדיטש

4טער קלאס

דאס אידישע ארבעטער-קינד פארן ארבעטער-קלאס!

שיקט אייערע קינדער אין אונזערע שולן!

דער אינטערנאציאנלער ארבעטער ארדן איז א קלאסן-קעמפערישע ארגאניזאציע!

טער נאוועמבער

די ארבעטער און ארבעטער־קינדער האבן זיך פארזאמלט אין קאליס־אום דעם זיבעטן נאוועמבער צו פיערן 13 יאר רוסישע רעוואלוציע. דער פריהיט געזאנגס־פארין האט געזונגען ארבעטער־לידער. חבר פאסטער און אנדערע חברים האבן גערעדט וועגן די ארבעטער אין סאוועטן־פארבאנד און וואס זיי האבן געטאן אין די 13 יאר.

שפעטער האבן זיי געהאט א שפיל. די ערשטע סצענע האט געוויזן ווי די באלעבאטים וואלפן ארויס די ארבעטער פון די פאבריקן. די פאליצי קומט און שלאגט די ארבעטער. די צווייטע סצענע האט געוויזן ווי די ארבעטער אין סאוועטן־פארבאנד לעבן פריי און האבן ניט קיין מוירע פאר דעם באלעבאס און פאליצי. דערנאך זיינען מיר געגאנגען אהיים.

העלן קאטאוויץ
2טער קלאס

:————————:

פ. ס. יו.

מיר לערנען אין שול וועגן פ.ס.יו. וואס מיינען די בוכשטאבן פ.ס.יו.? די בוכשטאבן פ.ס.יו. מיינען: „פריינט פון סאוועטן־פארבאנד". וואס פאר אן ארבעט טוט די „פריינט פון סאוועטן־פארבאנד"? די „פריינט פון סאוועטן־פארבאנד" קליבן געלט פאר טראקטארס צו שיקן קיין סאוועטן־פארבאנד. זי ארגאניזירט די ארבעטער צו פארטיידיקן סאוועטן־פארבאנד און קעמפט קעגן די, וואס וויל מילכאמעס מיט סאוועטן־פארבאנד.

לעצטן יאר האבן די גאלאכים און ראבאנים געזאגט, אז אין סאוועטן־פארבאנד האט די סאוועטישע רעגירונג געשאסן א גאלאך און אז מ'לאזט ניט דאונען און מ'פארברענט די קלויסטערס. אבער מיר ווייסן, אז דאס איז ניט עמעס. די ארבעטער אין סאוועטן־פארבאנד זיינען שוין אזוי באוואוסטזיניק און זיי פארשטייען שוין, אז רעליגיע איז סאם פאר ארבעטער און זיי אליין באשטימען צו מאכן פון די קלויסטערס שולן און ארבעטער־קלובן. זיי זאגן, אז „מיר דארפן די קלויסטערס און שולן פאר בילבערע זאכן, און די מענטשן, וואס ווילן דאונען, קענען דאונען גיין אין די הייזער, אזוי גוט ווי אין שול." מיר ווייסן אויך, אז די סאוועטישע רעגירונג האט ניט געשאסן קיין גאלאך. די פ.ס.יו. האט אראנזשירט א גרויסן מאסמיטינג, און דארטן, אויפן מיטינג, האבן דירעדנער דערציילט די ארבעטער דעם עמעס וועגן סאוועטן־פארבאנד.

די „פריינט פון סאוועטן־פארבאנד" האבן אויך אראנזשירט דעם מאסמיטינג פאר די סאוועטישע פליער.

די „פריינט פון סאוועטן־פארבאנד" איז א זייער וויכטיקע ארגאניזאציע.

וועלט א מיטגליד פון פ.ס.יו. — „פריינט פון סאוועטן־פארבאנד".

לינע פעלדמאן
4טער קלאס.

אונזער שעפטום ברענטש 20 א.א.א. האלט־אפ זיינע מיטינגען דעם 1טן און 3טן פרי־טיק אין חודש אין אסטאריא הא'ל, 62 איסט 4טע גאס, ניו יארק, נ.י.

שיקט אייערע קינדער אין אונזער פראלעטאריש קעמפ „קינדערלאנד"!

„ל"קע,ל"קע". א,די מאמע רופט שוין מיך.

אויפגעשטאנען. צעוואשן די העניט,געריניקט די ציין און ארומגענומען מינע צעפ
און וויידער פריש פארפלאכטן. נאך דעם האב איך זיך געזעצט לעבן טיש,אפגעגעסן
און זיך אנגעטאן,געזאגט: „גוד־בּאי" צו מינע עלטערן און אוועק אין סקול.

עס ווערט צען אזיגער,עלף און דאן - צוועלף. „טו־טו־טו" - שריט דער פיפל. „די
ערשטע רי קל"דער",און אזוי ווייטער.

איך גיי אהיים און עס - אפ מיטאק.איך גיי ווידער אוועק אין סקול,בּיז ס'ווערט דרי
אזיגער. איך לויף גיכער אהיים און פרעג מין מאמע'ן: „מאמע,איך קען גיין צו דער
דעמאנסטראציע?". „ניין איך בּין קראנק". די ווערטער האבן מיר א שטאך־געטאן
אין הארצן. דער טאג האט מיר אויסגעקוקט אזוי אומעטיק נאך דעם ענטפער.

איך האב זיך געליגט שלאפן וויינענדיק. די גאנצע נאכט האב איך געטרוימט וועגן
דער דעמאנסטראציע.

—:—

דער טאטע אן ארבעט

מין טאטע איז אוועק גאנץ פרי זוכן ארבעט.ער גייט־ארום א גאנצן טאג - און קין
ארבעט איז אלץ נישטא.

וען איך בּין געקומען פון שול,פרעג איך אים: „האסטו געקראגן ארבעט?". זאגט
ער: „ניין". „א,די באליבּאטים ! זיי גיבן ניט קין ארבעט,נישט קין געלט".

די פעטע בּיכער - זיי ליידן ניט,נישט פון הונגער,נישט פון קעלט.זיי זאגן: דא
איז דא געניג בּיליגע הענט"

זעלדע עפשטיין,
1טער קלאס .

ארבעט

מין טאטע איז אן ארבעטער,
ער ארבעט טאג און נאכט.
מין מאמע ארבעט שווער אין הויז,
זי ארבעט טאג און נאכט.
איך העלף איר אין דער ארבעט.

כיקעלע עפשטיין,
8 יאר אלט,
1טער קלאס .

ציוניזם שטערט די אייניקייט פון ארבעטער קלאס !

סאוועטן־פארבאנד איז דאס פאטערלאנד פון ארבעטער - קלאס !!!

רעליגיע איז סאם פארן ארבעטער - קלאס !!!

שיקט אייערע קינדער אין דעם פראלעטארישן קינדער־קעמפ „קינדערלאנד"

דער טאטע אן ארבעט

די אידטי׳קע צי״ט איז זי״ער שוער. א סאך מענטשן זי״נען אן ארבעט. די באלי׳באטים האבן אלץ אוך די ארבעטער האבן ג ע ר נ י ש ט .

וואס זאגן די ארבעטער ? זי״ ארבעטן שוער, ווען די באלי׳באטים זי׳צן אין דער היים אוך ליענען דעם „טאג״ אוך דעם „פארווערטס״.

מ״ן פאטער איז ארבעטלאז. מ״ן פאטער איז ניט דער א״נצי׳קער וואס האט ניט קין ארבעט. טו׳זנטער אוך טו׳זנטער האבן ניט קין ארבעט.

ס״מאן פארמאן,
8 יאר אלט,
1טער ק ל א ס .

זארבעטלאזע

עס איז געקומען נאך א ווי׳נטער, אוך ארבעטלאז׳ק״ט ווערט אלץ גרעסער אוך גרעסער. די מערסטע ארבעטלאזע האבן נישט פון וואס צו באצאלן די׳רע־געלט.

דער באלי׳באס פון הויז, אן אוי׳סגערוטער, אן אפגעפרעסענער — איז ארט נישט וואו זי״ ווען גי״ן אוך וואו זי״ ווילן שלאפן. ער גי״ט אוועק צום די׳כטער אוך ער קלאגט־אן דעם ארבעטלאזן, אוך דער ריכטער גי״ט דעם באלי׳באס פון דער הויז א „די׳ספאזעס״, גי״ט אים די דערלויבענ״ש ארוי׳סצוואוארפן דעם ארבעטלאזן פון הויז.

אזעלכע זאכן פאסירן אלע טאג, וויי״ל דער ריכטער גי״ט האנט־אי׳ן־האנט מי׳ט די באלי׳באטים .

די שטאט־רעגירונג הויבט זי׳ך נישט־אן צו פארטראכטן וי׳ אזוי׳ צו העלפן די ארבעטלאזע. די אי״נצי״קע הילף איז וואס זי׳ שאפט בוי׳ט־לי״נס, וואו די ארבעטלאזע באקומען דאס הארטע שט׳קל ברוי׳ט מי׳ט קאוע.

די ארבעטלאזע דארפן זי׳ך פארי״ניקן אוך פאדערן פון דער רעגירונג ארבעטלאזע פארזי׳כערונג אוך נ י ש ט נעדאוועס.

פערל פעקעלי׳ס,
4טער קלאס.

ארבעטלאזע

א סאך ארבעטער זי״נען ארבעטלאז. צי״טן זי״נען זי״ער שלעכט. ארבעטלאז׳ק״ט קומט פון אי׳בערפראדוקצי׳ע. די באלי׳באטים זוכן אלץ מער פראפי׳טן. זי״ זאגן די ארבעטער אוך מאכן זי״ צום ארבעטן צוועלף שא א טאג אוך זעקס טעג אי׳ן וואך.

אזוי׳ פי׳ל ארבעטער זי״נען ארבעטלאז, אז עס איז נישט פארען ווער עס זאל קוי׳פן די פראדוקטן וואס ווערן געמאכט. זי״ שטעלן דאס ארי״ן אין סטאר בי׳ז עס ווערט פארשימלט. דערנאך ווארפט מען דאס ארי״ן אין ט״ך, וויי״ל טזי׳זנטער ארבעטער הונגערן.

די באלי׳באטים קריגן אוי׳ך ארי״ן ני״ע מאשי׳נען אלע וואך. מיר זי״נען ניט קיין מאשי׳נען, אבער מי׳ט וילן אז די ארבעטער זאלן ארבעטן זעקס שא א טאג און פי׳נף טעג אי׳ן וואך.

אז עס ווערט זי״ן אזוי׳, ווערט יעדער ארבעטער האבן א געלעגנהי״ט צו מאכן א לעבן.

דאראטי׳ פארמאן,
3טער קלאס .

ארבעטלאזע

עס איז געווען א גרויסער הונגער-מארש. אלע ארבעטלאזע האבן געשריגן: „ארבעט אדער סכירעס!". זיי האבן אויך געשריגן, אז מ'זאל זיי ניט ארויסווארפן פון די היזער, מען זאל נישט אפשטעלן זייער גאז און עלעקטריק. זיי האבן געפאדערט, אז מ'זאל פארזארגן זיערע פאמיליעס מיט עסן.

ביטרים אדלער,
8טער קלאס.

די ארבעטלאזע

דאס לעבן פון די ארבעטלאזע איז זייער שווער און ביטער. ווען מיר אלע וועלן האבן א סאוועטן-רעגירונג, וועט יעדן איינעם זיין גוט. זיי וועלן האבן אלץ וואס זיי שאפן. ווען די צייט וועט קומען, וועט אונז זיין אזוי גוט וי אין סאוועטן-פארבאנד.

ג. פרידמאן,
8טער קלאס.

מידע ארבעטער

די פערדלאך, די פערדלאך – זיי שפרינגען, זיי שפרינגען. ווען זיי גייען צום שטאל, זיי-נען זיי מיד. אזוי זיינען די ארבעטער פון דעם באליבאס. ער טאגט אים און יאגט אים, אז ער קען זיך קויפן דערשלעפן אהיים.

פערל טייטשער,
1טער קלאס.

דרעסמאכער סטרייק

פארוואס ווערט א סטרייק גערופן? וויל די ארבעטער אין דער אינדוסטריע ארבעטן צען שא א טאג און זעקס טעג אין וואך און קריגן נישט גענוג סכירעס צו אויסהאלטן זייערע פאמיליעס.

דער סטרייק, וואס קומט איצט פאר, איז א סטרייק אין דער דרעסמאכער אינדוסטריע. דער סטרייק איז גערופן געווארן פון דער אינדוסטריעלער יוניאן. ארבעטער, וועלכע פארשטייען נישט זייער לאגע, העלפן ניט די ארבעטער צו געווינען זייער סטרייק. זיי

ס ק ע פ ן !

סקעפן מיינט: ווען א סטרייק ווערט גערופן און אלע ארבעטער גייען ארויס אין סטרייק, און צווי אדער דרי ארבעטער, פאר א בישפיל, גייען ניט ארויס אין סטרייק: זיי ארבעטן אין דער צייט, ווען די ארבעטער סטרייקן. זיי העלפן די באליבאטים געווינען דעם סטרייק.

מיר, כאוויירים און שולקינדער, דארפן העלפן די דרעסמאכער געווינען דעם סטרייק. מיר דארפן העלפן זאמלען געלט פאר די סטרייקער.

ד. פארמאן,
2טער קלאס.

ווינטער

ווינטער איז גוט פאר די קינדער און ניט פאר די ארבעטער, וואס גיין ארום זוכן א דזשאב. עס איז גוט פאר די קינדער, וויל עס שניט און די קינדער קענען זיך שליטלען און קענען מאכן שניי-מענטשן.

עס איז נישט גוט פאר די ארבעטסלאזע ווען עס שניט און ווען זיי גיין זוכן א דזשאב אדער גיין אויף די בריעד-לינס, ווערט זיי זיער קאלט. זיי טראגן צעריסענע קליידער - ווערט זיי דערפון א ז י ך קאלט.

שייעט
4טער קלאס.

לענין

לענין איז געפאלן געווארן אין דעם יאר 1670 אין דער שטאט סיבירסק, בים טיך וואלגא. לענינס פאטער איז געווען א דירעקטאר אין א שול. זיין מוטער האט געקענט מוזיק און א סאך שפראכן. לענין אין זיין קינדהייט האט ליב געהאט שטארקע, רואיקע שפילן. ער האט זיך געלערנט זייער גוט.

אין לענינס פאמיליע האט געהערשט ליבשאפט. לענין האט מער פון אלעמען ליב געהאט זיין עלטערן ברודער אלעקסאנדער (סאשא). סאשא און זיינע כאווירים האבן געווארפן א באמבע אויפן צאר און מען האט זיי געכאפט און אויפגעהאנגען. דאס דערמארדן פון זיין ברודער האט געמאכט דעם לוסטיקן לענין ערנסטער און ער האט באשלאסן, אז דאס דערמארדן פון אינצלנע מענטשן וועט ניט פארבעסערן דעם ארבעטער'ס לעבן.

מיר ווייסן, אז לענין האט אנטיילגענומען אין דער רעוואלוציאנערער באוועגונג און די אונטערסיטצן זיינען געווען פארשלאסן פאר לעניען פאר זיין אנטיל אין דער רעוואלוציאנערער באוועגונג. נאר לענן האט פארענדיקט דעם אוניווערסיטעט.

אין יאנואר 1897 ווערט לענן אוועקגעשיקט קיין סיביר אויף דריי יאר. ווען ער קומט ארוים, טרעט ער וויטער אריין אין דער באוועגונג. ער גרינדעט א רעוואלוציאנערע צייטונג: „איסקרא" (פונק). איר מאטא איז געווען: פון פונק ווען אויפלעבן א פייער.

ווען די ארבעטער האבן אויפרגענומען די מאכט אין רוסלאנד, האט לענין גענומען העלפן אין אויפבוי פון סאוועט. לענין ווערט אלץ שוואכער. אין יאנואר 1924 איז לענין געשטארבן. אזוי האט לענין אוועקגעגעבן זיין גאנצן לעבן פאר די ארבעטער. די ארבעטער אויבער דער גאנצער וועלט באטראכטן לענינען פאר זיער פירער.

דאס ליכט, וואס היסט:לענין, ליכט אויך אויבער דער גאנצער וועלט און ווייזט אלע אונטערדריקטע אזן פארפאלגטע דעם וועג צו פרייהייט - צו א סאוועטן-פארבאנד אין אלע טיילן פון דער וועלט.

מערי פארמאן
3טער קלאס.

לענין

לענין איז געווען א פירער פון די ארבעטער. לענין האט געוואלט, אז אויך דער וועלט זאל נישט זיין קיין מילכאמעס. לענין האט געלערנט די ארבעטער און פויערים וי אזוי זיי זאלן קעמפן מיט די באליבאטים.

אין דעם יאר 1917 האבן די ארבעטער און פויערים אין רוסלאנד גימאכט א רעוואלוציע און לענין איז געווען דער פירער פון דער רעוואלוציע.

לענין איז געשטארבן דעם 21טן יאנואר אין דעם יאר 1924. סאפיע גאלד, 9 יאר.
קלאס 1.

אונזער כאוער לענין

לענין איז געווען א זעלטן־ט"ערער כאוער. ער האָט ליב געהאט די באוועגונג ז"יער פיל. ער איז געווען דער ארבעטער־פירער פון סאוועטן־פארבאנד. לענין האָט געצ"גט די ארבעטער פון דער גאנצער וועלט דעם וועג צו באפר"יען ז'ך פון דעם קאפיטאליסטישן יאָך.

דעם 21טן יאנואר 1924 איז אונזער כאוער לענין געשטאָרבן. אלע יאָר אין דעם זעלבן טאָג אראנזשירן די ארבעטער לענין מעמאָריאל מיט'נגען. צו די מיט'נגען קומען מאכנעס ארבעטער מיט ז"ערע קינדער.

אלע מענטשן פון דער גאנצער וועלט דארפן קעמפן — ווי כאוער לענין האָט געזאָגט — וועט ז'ין א סאוועטן־לאנד איבער דער גאנצער וועלט.

ל א ס.

לענין

אונזער כאוער לענין איז געבוירן געוואָרן אין סימבירסק. ער האָט געהאט א ברודער מיטן נאָמען אלעקסאנדער. אלעקסאנדער און נאָך פון ז"ינע כאוערים האָבן געוואָלט אראָפוואַרפן דעם ק"סער, וואָס איז געווען אין רוסלאנד אין יענער צ"ט.

די כאוערים האָבן געוואָרפן א באָמבע. מען האָט ז" געכאפט און געהאנגען.

לענין האָט אי"נגעזען, אז דער וועג וי ז"ין ברודער האָט געוואָלט אראָפוואַרפן דעם ק"סער, איז ניט געווען גוט, ווי"ל מ'דארף אלע מענטשן פון דעם צאר אראָפוואַרפן דורך א רעוואָלוצי"ע. און איצט זעען מיר, אז ווען מען האט אראָפגעוואָרפן דעם צאר אין רוסלאנד, איז רוסלאנד א סאוועטן־לאנד.

גאָלדע אדלער,
3טער קלאס.

לענין

לענין איז געבוירן געוואָרן אין סימבירסק אין יאָר 1870. לענין איז געווען א פירער פון דער ארבעטער. ער האָט ניט געוואָלט קיין מילכאמעס אויף דער וועלט.

די ר"יכע מענטשן האָבן ניט ליב־געהאט לענינ'ן. ז" האָבן מזירע געווען פאר לענינ'ן.

אי"נמאָל האָבן די ר"יכע געשיקט א מ"דל צו שיסן לענינ'ן, ווען ער איז געפאָרן אין א מאשי'ן. די מ"דל האָט געשאָסן לענינ'ן, נאָר נישט אויף טויט.

לענין האָט געלעבט א פאָר יאָר מיט דער קוי'ל אין ז"ין קערפער.

ער איז געשטאָרבן אין 1924.

מארטין אזעראָף,
1טער קלאס.

דער אינטערנאציאָנאלער ארבעטער אָרדן איז א קלאסן־קעמפער'שע ארגאניזאציע !

דאָס אידישע ארבעטער־קינד פארן ארבעטער - קלאס !!!

לענין

לענין איז געשטאנען. לענין האט ליב־געהאט קינדער. לענין האט ליב־געהאט די ארבעטער און פויערים. לענין איז געשטאנען דעם 21סטן יאנואר 1924. לענין איז געווען א פירער פון די ארבעטער.

די ארבעטער און פויערים האבן ליבגעהאט לענינ'ען און ווען אים ק"נמאל ניט פאר־געסן.

קינדער האבן ליב־געהאט לענינ'ען.

די ז"סע־וילן, אז אין רוסלאנד זאלן זיין שלעכטע צ"טן וי אין אמער'קע.

ר. דובאוו'ק,
9 יאר אלט,
1סטער קלאס.

לענין

מיר אלע קינדער ווייסן, אז לענין איז געווען א פירער פון די ארבעטער. ער האט גע־זאגט וי צו פארשטארקערן דעם קאמף, אז עס זאלן נישט זיין קיין ריכע מענטשן און ניט ק"ן ארימע, אז מיר זאלן זיין אינם פאר א"נם און אז מיר זאלן זיך ניט שלאגן.

מיר, קינדער, ווייסן אז לענין האט ליב־געהאט קינדער. אז קינדער האבן זיך געש־לאגן: דו ביזט ניט מין חבר"ון אז קינדער האבן זיך ניט געשלאגן, האט ער זיך געשפילט מיט די קינדער.

אז אונזערע עלטערן ווילן גיין אויף לענינ'ס וועגן, ווילן מיר א ו י ך גיין אין זיין וועג און מיר ווילן אויפטאן וואס לענין האט געטאן.

ביטריס אדלער,
2טער קלאס.

לענין

לענין האט זיער ליב־געהאט קינדער. ער האט זיין גאנץ לעבן אוועקגעגעבן פאר די קינדער.

ווען לענין איז געשטארבן, זינען די ארבעטער און פויערים פון גאנץ רוסלאנד גע־קומען זיך געזעגענען מיט זיער ליבן פורער לענין.

גיטל דרוטמאן,
1טער קלאס.

אונזער - לענין

אי"בעראל, וואו לענין איז נאר געווען מיט קינדער, פלעגט ער זי" דערציילן פון דעם שווערן לעבן פון ארבעטער און פויערים. די קינדער האבן זיער ליב־געהאט לענינען, ווייל ער איז געווען א גוטער באוואר. ער פלעגט זי" שטענדיק ארויסהעלפן מאכן זיער היים־ארבעט. ער האט זי" אזוי זיך געלערנט וי אזוי, ווען זי" ווילן אויסוואקסן, זאלן זי" צוזאמען מיט זיערע עלטערן, קעמפן פאר א בעסערן לעבן.

אידע פארמאן,
3טער קלאס.

די געשיכטע פון ערשטן מאי

אין דעם ניצעטן יאָרהונדערט האָבן די ארבעטער געארבעט פערצן און פופצן שָׁא טאָג און זיי האָבן געקראָגן זיניק סכירעם. אין יאָר 1884 איז פֿאָרגעקומען א צוזאמענפאָר פון די יוניאָנס אין אמעריקע. זיי האָבן באשלאָסן דעם 1סטן מאי 1886 זאָל פֿאָרקומען אן אלגעמיינער סטרייק פון די ארבעטער איבער דעם גאנצן לאנד פון אמעריקע. אלע ארבעטער האָבן זיך צוגעגרייט צו דעם טאָג. זיי האָבן זיך אָרגאניזירט אין „8-שָׁא ארבעט-טאָג אָרגאניזאציע". די פאָדערונגען זיינען געווען: 8 שָׁא ארבעטן, 8 שָׁא רו און 8 שָׁא שלאָפן.

שיקאגא איז דאמאלט געווען דער צענטער פון די סטרייקן. די ארבעטער פון שיקאגא האָבן זיך צוגעגרייט גיין אין סטרייק וי אלע ארבעטער. דעם 1סטן מאי 1886 האָבן די ארבעטער פון שיקאגא זיך פארזאמלט אויפן היי-מארקעט סקווער. דער מיטינג איז אָנגעגאנגען אן טומל. אויף איין זיט פון סקווער זיינען געשטאנען די פאליציי, און אויף דער אנדערע זיט - די ארבעטער.

ווען דער מיטינג האָט געדארפט פארענדיקן האָט אימיצער א ווארף-געטאָן א באָמבע צווישן די פאליציי. איינער פון זיי איז דער „הארגעט געווארן. די פאליציי האָט זיך אָנהויבן שלאָגן מיט די ארבעטער. די פאליציי האָט גלייך ארעסטירט די ארבעטער-פירער. די פינף ארבעטער-פירער זיינען אויפגעהאנגען געווארן.

אין יולי 1889 איז פאָרגעקומען א צוזאמענפאָר אין פאריז. דאָרט זיינען אלע ארבעטער-אָרגאניזאציעס אין דער וועלט געווען פארטרעטן. זיי האָבן באשלאָסן, אז דעם ערשטער מאי 1890 זאָלן אלע ארבעטער פייערן דעם טאָג און זיי וועלן אויך דארפן דעמאָנסטרירן.

אין רוסלאנד האָט דער צאר פארווערט די ארבעטער צו האלטן דעמאָנסטראציעס. זיי האָבן אָבער ניט מורא געהאט און האָבן זיך פארזאמלט אין די וועלדער. אין אמעריקע האָבן די ארבעטער אזוי דעמאָנסטרירט. אויף דער קאָנווענשאָן פון די „אמעריקאן פעדעראציאָן אוו לייבאָר" האָבן זיי באשלאָסן צו מאכן דעם ערשטן מאי א קינדער-געזונט-טאָג.

דאָס איז געווען אין יאָר 1928. פון דאן אָן האָט דער פרעזידענט פראָקלאמירט יעדן „אָר א קינדער-געזונט-טאָג". דאָס איז אינע פון די וועגן וואָס די באליבטסטע נוצן צו שטערן די ארבעטער.

ל.פעלדמאן.

—:(----------):—

דער ערשטער מאי

אינער פון די אינטערעסאנטסטע טעג פון גאנצן יאָר איז דער ערשטער מאי. היינטיקס יאָר איז דער מארש געווען פון מעדיסאָן סקווער פארק ביז יוניאָן סקווער. צווי אזיי-גער האָט זיך די דעמאָנסטראציע אָנגעהויבן. די מאסן קינדער און דערוואקסענע ארבעטער זיינען געווען דרי מיל לאנג, זעקס אין א רי.

די קאָמסאָמאָלצעס האָבן מארשירט פאָרויס. די שול-קינדער און די פיאָנערן - נאָך זיי, און נאָך זיי, נאָך די קינדער, זיינען געגאנגען די דערוואקסענע ארבעטער. די ארבעטער-אָרקעסטערן האָבן געספילט דעם „אינטערנאציאָנאל" און אנדערע ארבעטער-לידער. ווען מיר זיינען אריינגעקומען אין יוניאָן סקווער, האָבן מיר דעדנער שוין געדעט וועגן דעם ערשטן מאי.

די ארבעטער האָבן אויסגעהערט די רעדעס און געוואָלט נאָך. פון יעדן וינקל וועלט אויסגעשריגן: „דרי טשירס פאָרן ארבעטער-קלאס!".

דזשוליוס קאטאוויץ.

ערשטער מאי

ערשטע סצענע

(די סצענע איז אין סקול נאכן ערשטן מאי)

אקטיאר:

קינד – דזשימי

קינד – דאראטי

קינד – שלוימע

טיטשער – מיס דאלאס

(דאראטי קומט און זאגט צו שלוימען): וי פילסטו פון נעכטן ?

שלוימע : וואס איז נעכטן געווען ?

דאראטי : דו ווייסט גארניט ? נעכטן איז געווען דער ערשטער מאי.

שלוימע: וואס איז דער ערשטער מאי ?

דאראטי : דער ערשטער מאי איז דער אינטערנאציאנאלער ארבעטער-יאנטעו.

טיטשערין: אלע קינדער,זיט שטיל!

טיטשער: שלוימע !

שלוימע : דא!

טיטשער: דאראטי!

דאראטי : דא !

טיטשער: דזשימי!

דזשימי : דא !

טיטשער: דאראטי,וואו ביזטו געווען נעכטן ?

דאראטי : אויף דער ערשטער מאי דעמאנסטראציע.

טיטשער: איך וועל דיך שיקן צום פרינציפל.

דאראטי: איך האב ניט קיין מורע,עס איז אן ארבעטער-יאנטעו.

טיטשער: זיי שטיל,דו רוישטע גיי ארבעטער צום פרינציפל.

דאראטי (גיענדיק) לאנג לעבן זאל דער ערשטער מאי!

היימאן סובמאן,
2טער קלאס.

סאוזל דער פֿיאנער

ס'איז געווען דער טאג פון ערשטן מאי. ארום דער סקול ז"נען געווען א סאך קינ־דער, וואס האבן געפֿיקעט און צעטי"לט לי־פטלעטס. די „טרוענט אפֿיסעמס האבן אר"נ־געשלעפט אלע פֿיקעטס. צוישן די אר"נגעשלעפטע איז אויך געווען סאול.מען האט סאולן ארי"נגעשלעפט אין קלאס און אים אוועקגעזעצט. די קינדער האבן אנגעהויבן קוקן אויף אים און אים געפרעגט פארוואס איז ער געקומען אזוי שפעט.

סאול האט זי" אין דער שטיל געזאגט, אז ה"ינט איז א דעמאנסטראציע. זי" האבן אנ־געהויבן פרעגן · וואס פאר א דעמאנסטראציע עס איז:פארוואס האלט מען זי". סאול האט זי" געענטפערט, אז ס'איז אן ארבעטער־יאנטעז און אז אין דעם טאג קעמפן די ארבעטער פאר זי"ערע רעכט.

בי־סלעכטי"ם האט מען געגומען רעדן אין דער הויך, נישט צוהערענדיק זיך צו וואס די לערער האט גזאגט, בי־ז וואנען סאול האט זיך אויפגעהויבן און האט דער־צי"לט וי אין 1886 האבן די ארבעטער פון שיקאגא אנגעפֿירט א סטרי"ק פאר דעם 8־שאעדי"קן ארבעטס־טאג און גרעסערע סכירעס. די פאליצי" האט זיך ארויפגעוואַרפן אויף די ארבעטער, האבן דערהארגעט צוי" און עטלעכע פארוואונדעט.

עטלעכע וואכן נאך דער געשעעניש האבן די ארבעטער אפֿגעהאלטן א פראטעסט־מיטינג געגן דער ברוטאליטעט פון דער פאליצי". אין דער צי"ט פון דעם מיטינג האט א פראוואקאטאר געוואַרפן א באמבע און עס האט דערהארגעט א פאליצי"מאן און עטלעכע פון זי" – פארוואונדעט. מען האט גענומען זוכן די בעסטע און העלדישסטע פירער פון מיטינג און זי" באשולדיקט אינם וואַרפן פון דער באמבע און זי" פארמישפעט צו ה"ינגען.

נאר די ארבעטער האבן דאס נית פארגעסן . אינם יאר 1898 האט דער אינטערנא־צי"אנאלער סאציאליסטישער קאנגרעס אין דער שטאט פאריז אפֿגעהאלטן א מיטינג און דערקלערט דעם ערשטן מאי פאר אן אינטערנאציאנאלן ארבעטער־יאנטעז אי־בער דער גאנצער וועלט.

און בי־ז ה"ינטיקן טאג קעמפן די ארבעטער פאר דעם 8־שאעדי"קן ארבעטס־טאג און פי־נף־טעג־קער ארבעטס־וואך. די קינדער קעמפן פאר פרי"ע עסן און קלי"דער פאר די קינדער, וועמענס עלטערן זי"נען אן ארבעט.

וען סאול האט פארענדיקט, האט ער אויסגעשריגן צו די קינדער: „קומט מיט מיר אויף דער דעמאנסטראצי"ע און דעמאנסטרירט צוזאמען מיט אונזערע עלטערן!".

דער לערער איז געוואַרן צוקאכט, געגומען שרי"ען צו די קינדער, אז מען זאל נישט גיין. האלב פון קלאס איז געבליבן מיטן לערער, און האלב פון די קינדער זי"נען אוועק מיט סאולן צו דער ערשטער מאי דעמאנסטראצי"ע.

הערשל הוירש,
3טער קלאס .

דער ערשטער מאי

אין יאר 1886 זי"נען אלע ארבעטער ארומ אין סטרי"ק פאר דעם 8־שאעדי"קן ארבעט־טאג. די דעמאנסטראצי"ע איז דערהארגעט געוואַרן א פאליסמאן, און עס זי"נען ארעסטירט גע־וואַרן 8 פירער. מיט א פאר טעג שפעטער זי"נען די פי־נף ארבעטער־פירער פארמי־שפעט געוואַרן צום טויט און מען האט זי" געהאנגען. פון יענעם טאג אן איז דער ערשטער מאי געוואַרן א טאג פון אינטערנאציאנאלן ארבעטער יאנטעז און דעמאנ־סטראצי"ע.

אילי" הוירש,
1טער קלאס.

דער ערשטער מאי

דער ערשטער מאי איז אן ארבעטער יאָנטעוו. דער ערשטער מאי אי'ז אי'בער דער גאנ־צער וועלט אן ארבעטער יאָנטעוו אלע ק'ינדער דארפן דעם טאָג ניט גי"ן אין סקול. יעדער אי"נער דארף גי"ן צום מארש או'ף יוניאָן סקווער. פאָליצי" לאָזט ניט מאר־שי'רן. דאָס יאָר האָט פאָליצי" מוירע געהאט צו שלאָגן אונז. מיר האָבן געהאט הונדערט טו'זנט מענטשן או'ף דער דעמאָנסטראציע.

גי'טל דרוטמאן,
1טער קלאס.

—)----------(—

ערשטע מאי

איך וועל גי"ן צום ערשטן מאי "פּאראד מיט אלע פי'אָנערן. דער לערער פון פאָבלי'ק־סקול אי'ז געגן דעם ערשטן מאי־פּאראד. אי'ך וי'ל אים ני'שט הערן און וועל מאר־שי'רן מיט אלע ארבעטער־ק'ינדער צוגלי'ך,קעדי" דער סו'נע זאָל זען וואָס מער ار־בעטער און זאָל זי"ן וואָס מער אין קאָס .און אי'ך זאָג מי"ן טאטען,אז ער זאָל וואַרפן די ארבעט דעם ערשטן מאי און גי"ן מיט אונז צו דעם פּאראד,און אזו' וי מי"ן טאטע דארפן טאָן אלע טאטעס און זי"ער ק'ינדער.

וילי קלינג,
2טער קלאס.

:::———:::
:::

הירש לעקערט

אין דער שטאָט וילנע האָט געוואו'נט אין א קלי"ן שטי'בעלע א מאן. ק"נער האָט פון אים ניט געוואוסט בי'ז וואנען ער האָט געטאָן א גו'סע זאך. וען ער און זי"נע כאוזי'רים האָבן דעמאָנסטרי'רט דעם ערשטן מאי,האָבן די רוסי'שע קאָזאקן זי'ך ארו'פ־געוואַרפן מי'ט רעצי'כע או'ף די ארבעטער און האָבן זי" געשלאָגן.

הירש לעקערט האָט צוגעזען אלץ און האָט בשלאָסן צו נעמען נעקאָמע. ער האָט גע־קו'פט א רעוואָלווער צו שי'סן דעם גובערנאטאָר. ער האָט געזען דעם גובערנאטאָר גי"ן אין טעאטער. האָט ער געקו'פט א בי'לעט און אי'ז או'ך אר"נגעגאנגען.

וען דער גובערנאטאָר אי'ז ארו'סגעגאנגען,אי'ז ער נאָכגעגאנגען און האָט או'סגע־שאָסן. ער האָט ני'ט דערהארגעט דעם גובערנאטאָר,נאָר ער האָט אי'ם פארוואונדעט. דערפאר האָט מען או'פגעהאנגען הירש לעקערסן. ק"נער וי"סט אפי'לע ני'ט וואָס זי"ן ק"וער געפי'נט זי'ך.

ה"מע סוכמאן,
קלאס 2 .

רעליגי'ע

צו אלע ארבעטער מוז רעליגי'ע או'סקוקן חי א נארי'שקי"ט,וי"ל עס אי'ז א נארי'שקי"ט. פאר א בי"שפי'ל וועלן מיר נעמען פי"סאָך. או'ב אן ארבעטער אי'ז פרום און גלו'בט אי'ן רעליגי'ע וועט ער מוזן סטאָפן פון דער ארבעט או'ף צוי" טעג. עפשער אי'ז ער אָרים און קען דאָס ני'ט טאָן,האָט ער א פראָגע פאר זי'ך: זאָל ער ארבעטן,אָדער ני'ט ?אָבער וען ער וואָלט זי'ך אוועקגעזעצט און זי'ך באטראכט פו'מוואנען שטאמט דער יאָנטעוו פי"־סאך,וואָלט ער או"סגעפו'נען,אז עס קומט פון א גרו'ם נארי'שקי"ט. דערפאר קעמפן אלע ארבעטער קעגן רעליגי'ע.

בארא, קל.4.

די נײַן סקאַטספּאָרט אינגלאַך

אין א פּרימאַרגן כאפּט זיך אויף אינער פון די נײַן סקאַטספּאָרט אינגלאַך און ער פּאַנגט־אָן רײַדן צו זיך מאַמע. אידער ער האָט זיך דערמאָנט וואו ער איז, האָט ער דער־הערט וויַ אינער רופט אים מיטן נעמען. דערמאָנט זיך דער אינגל, אז ער איז נישט אין דער היים, וואו ער קאָן רײַדן צו זיך מוטער, נאָר ער איז אין טורמע.

וועָן ער איז שוין ארויסגעקראָכן פון דער בעט, וואָס איז נישט מער ווי א פּרעט מיט א מאטראץ, וואָס איז געמאכט פון שטרוי, און אַן א קישן, קומט־צו דער וועכטער און דער־לאַנגט אים א פּענדל מיט א הארט שטיקל פּרויט, און זאָגט אים, אז ער זאָל נישט פּאר־געסן וואו ער איז, און ג'ט־ארויס און פּארגעסט נישט צוצומאכן די אייזערנע טיר.

וועָן דער וועכטער איז ארויס, האָט דער אינגל אויפגעהויבן דאָס פּענדל מיט קאווע אזן הויבט־אָן טראכטן וואָס האָט פּאסירט מיט א פּאָר טעג צורי'ק און ווי פּאלש די גאנצע וועלט איז, וועָן ער איז אוועקגעגאנגען פון דער היים, וויַל ער האָט געהיי־נקט, אז ער וועט קריגן עפּעס וואָס צו טאָן און ארויסהעלפן זײַן מוטער און קלײַן שוועס־טערל.

וועָן ער איז געווען אין דער היים און האָט געדארפט ארבעטן אין א „קאטן־פּעלד" פּאר אפּיסל געלט און איז געטריבן געוואָרן אזוי ווי א פּערד, האָט ער געדי־נקט, אז ער טעט פּאָרן אין אנדער שטעטל און ארבעטן דאָרטן און קריגן אפּיסל מער געלט. נאָר וועָן ער איז געקומען אין אן אנדער שטאָט קריגן עפּעס וואָס צו ארבעטן, קומט־צו א מאן און שרי־אָוים צו נאָך א פּאָר מעסער, אז ער האָט נאָך „אינעם" אזן דער מאן האָט דעם אינגלס הענט אינגעשלאָסן אין קיטן און אים געפּראכט אין א סטאָר, וואו ער האָט געזען נאָך אכט אינגלאך און צוויי מידלאך.

וועָן ער איז שוין געווען אין סטאָר, האָט מען געפרעגט די צווי מידלאך אויב דאָס זי־נען די אינגלאך, וואָס האָבן זי געשלאָגן. האָבן די מידלאך געענטפערט: „ניין". וועָן די מענער האָבן דאָס געהערט, האָבן זי אנגעפאנגען רעדן צווישן זיך. וועָן זי האָבן גע־ענדיקט, האָבן זי געזאָגט, אז די אינגלאך זיַנען ארעסטירט. פּאָרוואָס אזן פּאָרוואָן האָבן זי ניט געוואוסט. אזן די מענער האָבן זי אריינגעטריבן אין „אסטראָג" אזן זי האָבן די שווארצע אינגלאך געזומען אין דער סקאַטספּאָרט טורמע, וואו מיר האָבן איבערגע־לאָזן דעם אינגל זיַטער טראכטן וועגן דער „גערעכטיגקיט", וואָס עקזיסטירט אין „אונ־זער לאנד" צו אלע ארבעטער אזן אונטערדריקטע.

רוזע סמיט,
3טער קלאס.

דער אונטערשיד צווישן פּאָליק־סקול אזן ארבעטער־שול

דער אונטערשיד צווישן פּאָליק־סקול אזן ארבעטער־שול איז א גרויסער, איבער דער פּאָליק־סקול הערשט דער קאפּיטיליסטישער קלאס, אזן די אינטערעסן פון דעם קאפּי־טאליסטישן קלאס איז צו פּארטומלען די ארבעטער־קינדער זיַערע מויכעס מיט פּאטרי־אָטיזם אזן דערציילן די קינדער, אז אמעריקע איז דאָס בעסטע אזן פּריַעסטע לאנד, וועָן טויזנטער ארבעטער שטארבן פון הונגער אזן א סאך ארבעטער שטארבן אין די טורמעס.

אָבער די ארבעטער־שול וועלט געפּירט פון דער קאָמוניסטישער פּארטי. די קאָמוניסט־שע פּארטי איז די אינציקע פּארטי, וואָס דינט די אינטערעסן פון ארבעטער־קלאס, אזן דערפּאר איז די אויפגאבע פון דער ארבעטער־שול צו דערקלערן די קינדער דעם עמעס וועגן דעם ארבעטער־לעבן, אזן דאָס העלפט צו ווערן א קעמפער פּארן ארבעטער־קלאס.

פרידע אזעראָף,
2טער קלאס.

שיקט אייערע קינדער אין דעם אינציקן ארבעטער־קינדער־קעמפ „ קינדערלאנד "!

דאס קאל

איצטער וועל איך אייך דערציילן וואס ס'האט פאסירט מיט מיר די לעצטע וואך.

די לעצטע וואך בין איך געזעסן בייז צחעלף אזייגער בייגנאכט און האב געמאכט היים־ארבעט, וויל איך האב געדארפט האבן עקזאמענעס דעם קומענדיקן טאג. פון אזוי פילארבעט האב איך זיך פארשלאפן זיצענדיק בים טיש. אז איך האב זיך אויפגעכאפט, האב איך דערהערט א קאל. יענעם טאג בין איך געווען אליין אין הויז. אזוי וי איך האב גע־וואלט באהאלטן מינע ביכער און גיין שלאפן, האב איך געהערט וי מען רעדט אזוי: „קום אהער, אז נישט וועל איך דיך דערשטעכן מיט מיין מעסער".

איך בין געבליבן שטיל, גארנישט נית געקענט ענטפערן און איך האב אפילע מוירע געהאט צו אויפטוין מיין קאפ. אבער איך האב זיך נית געקענט איינהאלטן און האב אנגעהויבן שריען: „הילף! הילף! א גאנצע איז אין מיין הויז!".

די שכיינים זיינען ארויסגעקומען. אבער דערנאך גית ארין א שכיינע אין צוויטן צי־מער, און אזוי וי זי וויל ארויסגיין, זעט זי אז די רידיא איז געווען אנגעשטעלט און מען האט געריידט פון א טעאטער.

קלארא פורמאן,
8טער קלאס.

שפאניש נייעס

פאר א מאך יארן איז געווען א קעניג אין שפאניע. דעם יאר 1931 האבן די שפאניש מאסן ארונטעגעוואלפן דעם קעניג. איצט איז אין שפאניע א רעפובליק. די ארבעטער זעען, אז די רעפובליק איז נית בעסער וי עס איז געווען מית דעם קעניג.

די שפאנישע ארבעטער וילן איצט מאכן א סאוועטן־רעגירונג. עס קומט איצט פאר א בירגער־קריג אין שפאניע. מיר וועלן אלע אויסגעפינען וואס וועט ווערן פון שפאניע נאך דעם בירגער־קריג.

מארטין אזעראף,
8טער קלאס.

אונזער שזל — פון ראדע ליבאוו

אונזער שול איז אן ארבעטער־שול. מיר האבן א סאך פארגעניגן אין שול. מיר לערנען זיך „נישקאשע" — וי אונזער לערער באוועד סאנדלער זאגט. אלע צוויי וואכן האבן מיר א טיי־סימכע. בי דער טיי־סימכע דערציילן מיר זיך שיינע וויצן, מיסעלאך, און אמאל פירן־דורך די קינדער א שפיל.

אמאל האט די גאנצע שול א סימכע. דארטן פארפיינגען מיר נאך מער. אזוי פאר־פריינגען מיר די ציט אין אונזער ארבעטער־שול אין לערנען, שפילן, געלעבטער און פרילעכקיט.

סאוועטן־פארבאנד איז דאס פאטערלאנג פון דעם ארבעטער - קלאס !!

רעליגיע איז סאם פארן ארבעטער - קלאס !!!

בא' סקאוטס און פיאנערן

פון דוד פידלמאן
(2טער קלאס)

אין שטעט,וואו עס זיינען דא קאמוניסטן און קאפיטאליסטן,האבן מיר פיאנערן און בא' סקאוטס. דער אונטערשייד צווישן זיי איז,אז די בא' סקאוטס קעמפן פאר די קאפיטאליסטן און די פיאנערן קעמפן פאר די קאמוניסטן.

די פיאנערן און בא' סקאוטס פירן א קאמף צווישן זיך. די קאפיטאליסטן העלפן די בא' סקאוטס און גיבן זיי געלט צו אויפהאלטן זייער ארגאניזאציע,ווייל זיי טוען אלץ וואס זיי קענען צו שטערן דעם וואוקס פון דער פיאנערן-ארגאניזאציע.

אבער די פיאנערן דערשרעקן זיך ניט פאר דעם. דערפאר הערן אלץ מער און מער ארבעטער קאמוניסטן,און די קאמוניסטן העלפן ארויס די פיאנערן. איך דינק,אז די פיאנערן וועלן געווינען דעם קאמף מיט די בא' סקאוטס.

ווייסע און שוארצע

פון גאלדע אדלער
(3טער קלאס)

מיר האבן געלערנט אין אונזער ארבעטער-שול וי שלעכט די אמעריקאנער זיינען צו די שוארצע. איך וואלט געוואלט וויסן פארוואס מען איז אזוי שלעכט צו די שוארצע. זיינען די שוארצע ניט אזעלכע מענטשן וי מיר,וויסע ? יעדע שלעכטע זאך,וואס עמיצער טוט,וואלפט מען ארויף אויף די שוארצע.

אין קיין שום לאנד אויף דער וועלט איז ניט פארשפרייט די לינטשינס מאגיפע וי אין אונזער „גאלדן לאנד".

ווען וועט דער ארבעטער-קלאס מאכן א סאף צו די אלע אומגערעכטיקייטן,וואס דער רייכער טוט קעגן אים ?

ווען ?!

0000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000

פארוואס דארפן מיר גיין אין ארבעטער-שול ? פון דוד פארמאן

פארוואס דארף אן ארבעטער-קינד גיין אין אונזער שול – אן ארבעטער-שול? אן ארבעטער-קינד דארף גיין צו אונז אין שול,וייל מיר לערנען אין אונזער שול וועגן די ארבעטער: אין וואס פאר א לאגע די ארבעטער געפינען זיך .מיר לערנען,אז מיר דארפן צוזאמען מיט אונזערע טאטעס און מאמעס קעמפן !

פארוואס זאלן מיר קעמפן ? פאר א ני און בעסער לעבן. וואס היסט א בעסער לעבן ? א סאוועטן-לאנד, וואו אלע מענטשן זיינען גלייך. אין די טאלמוד טוירעס,באארי און אנדערע באליבטשע שולן דערציילט מען די קינדער אזא באבע-מייסע: אז גאט האט באשטימט ווער עס זאל זיין רייך און ווער-ארים. דערפאר וואס די ארבעטער און ארימע ליידן אזוי פיל,וועט זיי זיין בעסער אויף „ענער וועלט". מיר זאגן: ני! מיר זיינען אייך מזיכל „ענע וועלט".מיר וילן,אז עס זאל אונז זיין גוט אויף דער וועלט.

ניט גאט און ניט די באליבאטים וועלן אונז באפרייען . אליין,דורך אונזער קאמף, וועלן מיר אין אמעריקע אינפירן א בעסער און א שענער לעבן פאר די,וואס ארבעטן אזוי שווער.מיר,די ארבעטער-קינדער,וואס גייען אין אונזערע שולן,וילן אז אמעריקע נאמען זאל געבויטן ווערן:עס זאל הייסן: „סאוועטן-אמעריקע"

אביסלד פון דער „איקאר" סעקציע פון ל.פ.

מיר דארפן קומען צו דעם מיטינג צען אזיגער. קומען צווי קינדער צען, איין קינד קומט פופצן מינוט נאך צען. עס נעמט א גוטע האלבע שאָ ביז מ'קלייבט זיך צוזאמען.

כאוער סאנדלער קומט אריין אין קלאס 10:30 (מיסטאמע האָט זיך די באן פארשפעטיקט. ער טרעפט פינף קינדער אין דער סעקציע. צווי לייענען די „דזשאזקס". צווי מאלן אויפ בריט, און איין קינד קוקט אויף די בילדער, וואָס מען וועט אויפהענגען אויף דער וואנט. דער פארזיצער מיטן סעקרעטאר ארבעטן־אויס דעם טאג־ארדנונג:

1) איינטערנאציאנאל, 2) פראטאקאל, 3) באריכט פון סאוועטן, 4) באריכט פון „איקאר" אפיס, 5) דיוס, 6) מאנטיק און מיטוואך, 7) נייעס פון דער וואך, 8) די וואנטציטונג, און 10) פארשידענעס.

דער „איינטערנאציאנאל וועט געזונגען אדער צושענאל אדער זייער לאנגזאם. קיין פראטאקאל איז נית געווען, ווייל דער פראטאקאל־סעקרעטאר האָט פארלאָרן דעם בוך. נאכן באריכט פון סאוועט האָט דער פינאנס־סעקרעטאר אונז אפגעגעבן א באריכט, בייַ וועלכן מיר זינען אלע אנטשלאפן געווארן. דיוס נעמט נית לאנג, ווייל אזוי שנעל וי מיר קומען אריין, גיבן מיר שוין אוועק אונזערע דיוס, נית וואַרטענדיק אויפן פונקט. קיין נייעס האט קיינער נית געבראכט. האָט כאוער סאנדלער אליין אונז געמוזט אונזאיבערגעבן די וויכטיקע נייעס פון דער וואָך. די צווי פונקטן: „מאנטיק און מיטוואך זינען געווען „אנאנספמענטס". די נייע וואנט־ציטונג שוין אין קלאס, און אלע קינדער קאנען זי ליענען. עס וועט באשלאסן צו מאכן א לאזונג אויף דער וואנטציטונג: „שליסט זיך אן אין „איקאר". מיט דעם האָט זיך דער מיטינג געענדיקט.

קאנצער־פראגראם

פון

שולן בראנקס, נ. י.

פייַם איינטערנאציאנאלן ארבעטער ארדן

זונטיק, דעם 14טן יוני, 2 נ.מ.

אין 569 פראספעקט עוועניו, בראנקס, נ. י.

פארזיצער ---------- כאוער היימאוו

1 געזאנג־כאר פון אונזער שול.
2. „קין בייַ־בייַדזשן" פון ל. טאלמי.

מאסן־דעקלאמאציע

3. „אקטאבער". טעקסט פון רעוואלוציאנערע פאעטן. צוזאמענג. פון נ. בוכוואלד. כאר דעקלאמאציע

4. באגריסונגען.

5. „דער מישפעט", א שפיל אין 3 בילדער.
א) א ניו־יארקער גאס, ב) פיאנערן זאמלען געלט
פאר קינדער פון סטרייקער, ג) אין פיאנערן־קלוב.

דער גאנצער פראגראם וועט דורכגעפירט פון די קינדער פון שול !!

מיטאוראפירט אין דעד מטאר" פובליסיטי מוירוים 35 איסט 12טע גאס נ. י.